نازه‌های نشر

انتشار جلد چهارم «مصباح‌الهدی» در باب عزاداری سیدالشهدا(ع)

جلد چهارم از کتاب «مصباح‌الهدی وسفینه‌النجاه» مجموعه سخنان آیت‌الله وحید خراسانی در باب عزاداری حضرت سیدالشهدا(ع) توسط انتشارات مدرسه امام باقرالعلوم(ع) منتشر شد.

به گزارش مهر، انتشارات مدرسه امام باقرالعلوم(ع) جلد چهارم از کتاب «مصباح‌الهدی وسفینه‌النجاه» را که مجموعه‌ای از سخنان آیت‌الله وحید خراسانی از سال‌های ۱۳۷۴ تا ۱۳۹۳ به مناسبت ایام محرم و عزاداری حضرت اباعبدالله‌الحسین(ع) است در ۵۲۸ صفحه و بهای ۲۰۰ هزار تومان منتشر کرد. چاپ نخست جلدهای اول تا سوم این مجموعه به ترتیب سال‌های ۹۳، ۹۵ و ۹۹ بوده است و از آن تاریخ تاکنون چاپ‌های متعددی را تجربه کرده‌اند. این مجموعه به زبان عربی هم ترجمه و منتشر شده است.

جلد چهارم این مجموعه شامل مقدمه مجلس است: مجلس اول: سرّ(کهیعص) و اخباری از واقعه کربلا به حضرت زکریا(ع)؛ مجلس دوم: جراحت دیدگان امام رضا(ع) در گریه بر امام حسین(ع)؛ مجلس سوم: امام حسین(ع) مصباح آیه نور؛ مجلس چهارم: زیارت اربعین امام حسین(ع) از علامات ایمان؛ مجلس پنجم: قصری چون خورنق، عطیه امام حسین(ع) به ملائی دربندی؛ مجلس ششم: زینب کبری(س) مکمل قیام امام حسین(ع)؛ مجلس هفتم: امام حسین(ع) کلمه طیبه تکوینی و قرآن ناطق؛ مجلس هشتم: آخرین درجه عشق در کربلا. در مقدمه این مجموعه می‌خوانیم: این مجالس برگرفته از بیانات یکی از اساطین آسمان فقاهت و مرجعیت؛ از بیانات یکی از اساطین فقاهت و اصولی جامع و بارع، حکیمی صاحب برهان و مفسر رموز قرآن که در پرتو افاضات انوار تابناک اهل بیت رسالت، به گنجینه‌های اسرار کتاب و عترت دست یافته و با بیانی مؤید به تأییدات الهی، از چهره حقایق و تأویلات نصوص و ظواهر آیات و روایات پرده برانداخته و تمام سرمایه علوم عقلی و نقلی و حکمت علمی و عملی را روتوشه خدمت به آستان صاحبان ولایت و امامت نموده و فقه کبری را در عرشه تحقیق و کرسی تدریس با فقه صغری ممزوج داشته و این دو جوهر فقه و معرفت را در سیر عملی با عبادت عظمی که اقامه سوگواری بر مصائب امام‌الموحدین امیرالمؤمنین(ع) و نور دودیده ایشان امام‌الاولیا و مصباح‌الهدی و مظلوم کربلا، حضرت سیدالشهدا(ع) است، عجین نموده و در این وادی، اگرچه طرق را شرکت در دسته عزا و ماتم یا پای برهنه دانسته و خود هفده ساله یا پای پیاده در جمع عاشقان اهل بیت(ع) بر سنگفرش‌های خیابان قدم نهاده و اوارث خویش را عرضه می‌نماید. حدیث کربلا و غربت سیدالشهدا(ع) همواره در دل‌های غمین و محزون شیعیان و محبانش نهفته گشته و انوار معرفتش به حکم «انّ للحسین فی بواطن المؤمنین معرفة مکتومه» در نهان‌خانه جان و دل اهل ایمان پرتو افکنده است.

نکته ها

حجت الاسلام محسن قرائتی

نقش خانواده در تربیت دینی فرزندان

سؤالی که کردیم بیشتر بچه‌ها گفتند: ما نماز را در خانه و از مادر یاد گرفتیم. در جلسه پیش گفتم نقش مادر خیلی مهم است. قرآن می‌فرماید: «مرج البحرین یلتقیان» (الرحمن/۱۹) بعد می‌گوید: «لا یبغیان» (الرحمن/۲۰)

دو تا دریا دارای آب شور و شیرین کنار هم، این‌ها به هم تجاوز نمی‌کنند، بعد می‌گوید: «یخرج منهما اللؤلؤ و المرجان» (الرحمن/۲۲)، «نِ»ی با غین یعنی ظلم، «لا یبغیان» چون ظلم نمی‌کنند، تجاوز نمی‌کنند یعنی آب شیرین در شور نمی‌آید، آب شور در شیرین؛ چون این آب‌ها به هم تجاوز نمی‌کنند، «یخرج منهما اللؤلؤ و المرجان».

در خانه هم همین طور است، اگر زن و شوهر اهل تجاوز نبودند، مادر و پدر خوب بودند «یخرج منهما اللؤلؤ و المرجان»، بچه‌هایشان لؤلؤ و مرجان می‌شوند. اگر در خانه زن به شوهر حرف بد زد، شوهر به زن حرف بد بزند، در خانه‌ای که درگیری هست بچه تربیت نمی‌شود. خانه نمازی، بچه‌اش نمازی می‌شود. پدر و مادرها شما که امکاناتی برای بچه‌هایتان جور می‌کنید این امکانات را در سایه نماز انجام دهید. اگر نمازت را بی‌غلط خواندی کوشواره می‌خرم، اگر رفتیم نماز جمعه آنجا مثلاً حالا دو جرخه‌ای، موتوری می‌خواهی، لباسی می‌خواهی، کفشی می‌خواهی در راه نماز جمعه می‌خرم، این پدر و مادر نقش دارند، نمی‌شود بی‌تفاوت بود. گاهی پدر و مادرها شما که امکاناتی برای گوش نداد. دیگر حوصله‌اش نمی‌رسد. خدا گفته: به بچه‌ات که سفارش نماز می‌کنی باید حوصله کنی «وأمر أهلک بالصلوة واصطبر علیها» (طه/۱۳۲)، «وأمر» امر کن، «أهلک بالصلوة» یعنی بچه‌ات را وادار کن نماز بخواند، بعد می‌گوید: «واصطبر علیها»؛ آیه قرآن است که خواندم یعنی مقاومت کن. نگو: ۱۰ بار گفتم گوش نداد. گور پدرش می‌خواهد بخواند، می‌خواهد نخواند. شما اگر دیدی بچه دارد غذای فاسد می‌خورد، نمی‌گویی آقا نخور، جدی می‌گویی، ما گاهی وقت‌ها همین طور تذکر می‌دهیم ولی جدی نمی‌گوییم، حساس نیستیم، زمانی شخصی گفت: من در ماشین بودم، به راننده گفتم: نگهدار، نگه نداشت، نماز قضا شد. گفتم: پس دلت به حال ساکت بیش از نماز می‌سوزد. جدی نگفتی، ما گاهی وقت‌ها سر یک چیزی جدی هستیم. نماز بخوانیم، او هم گفت: بنشین به تو خبر می‌دهم، ما هم نشستیم و به ما خبر نداد. نماز قضا شد، گفتم: اگر ساکت می‌افتاد چطور می‌گفتی؟ نگه دار، نگه دار چه شد؟ ساکم افتاد. [با بیان حرکت] برای نماز این طور گفتی؟ گفت: نه این طور نگفتم. گفتم: پس دلت به حال ساکت بیش از نماز می‌سوزد. جدی نگفتی، ما گاهی وقت‌ها سر یک چیزی جدی هستیم.

حکمت را هر کجا که یافتی فرا گیر زیرا حکمت گمشده هر مؤمن است.

دیدگاه

نشست بین‌المللی «اربعین و تمدن نوین اسلامی» در کربلا برگزار شد

ایجاد فرهنگ جدید در جهان با آیین اربعین

به گزارش مهر، نشست «اربعین و تمدن نوین اسلامی» از سلسله نشست‌ها و همایش‌های بین‌المللی اربعین به همت کمیته فرهنگی ستاد اربعین در کربلای معلی برگزار شد.

ابوالقاسم مقیمی حاجی، معاون پژوهش حوزه‌های علمیه و رئیس این همایش بین‌المللی با اشاره به اینکه موضوع اربعین به عنوان یک همایش جهانی و قدرتنمایی شیعه در آن برکسی مخفی نیست، گفت: امت درست است که اربعین برای تعظیم شعائر حسینی است، اما باید در کنار آن، تأملی صورت گیرد تا بیشترین استفاده را از این اجتماع بزرگ مردمی داشته باشیم.

همایش «اربعین و تمدن نوین اسلامی» محلی برای گفت‌وگو در این زمینه میان اندیشمندان اسلامی است تا بتوانیم در سیاست‌گذاری فرهنگی از این حضور میلیونی بهره ببریم.

■ **مدعیان ایجاد تمدن نوین اسلامی**

سخنران ابتدایی این نشست جاسم حلو الموسوی الجزایری، یکی از اساتید الحشد الشعبی بود. او با اشاره به تعریف تمدن گفت: تمدن جمع همه نیازهای مادی و معنوی برای زندگی انسانی است که ویژگی‌های مختلفی برای آن بیان شده است. هم مکاتب مختلف و هم ادیان خاص، تمدن‌هایی را به وجود آورده‌اند. در زمان پیامبر(ص) و ائمه اطهار(ع) فرصتی برای تحقق تمدن نوین اسلامی ایجاد نشد و هنوز هم این تمدن محقق نشده که این، وظیفه ما را سنگین‌تر می‌کند.

وی با اشاره به توسعه و گسترش اربعین در سال‌های اخیر افزود: اربعین پس از سقوط صدام از ۵۰۰ هزار زائر شروع شد و امسال حدود ۲۰ میلیون نفر به زیارت سیدالشهدا(ع) در اربعین آمدند.

این پژوهشگر با تأکید بر اینکه چهار گروه مدعی ایجاد تمدن نوین اسلامی هستند، گفت: گروه نخست جریان وهابیت است، گروه دیگر، طرفداران اسلام لیبرالی که فقط ظاهر اسلامی دارند، گروه دیگر هم مسلمانان غرب‌گرا هستند که همان شعارهای تمدن غربی را به نام تمدن اسلامی می‌دهند، اما چرا این چهارمی که قدرت احیای تمدن نوین اسلامی را دارد همان اسلام اصیل است که انقلاب اسلامی ایران پرچمدار آن است.

او در پایان سخنانش مهم‌ترین دستاورد اربعین را ایجاد امیدواری به تشکیل حکومت جهانی حضرت مهدی(عج) دانست و افزود: در ارتباط با جامعه آرمانی به شکل کوچکی تحقق پیدا می‌کند و این مهم‌ترین دستاورد تمدنی اربعین است.

■ **ایجاد فرهنگ جدید جهان با اربعین**

حجت الاسلام والمسلمین سیدمهدی میربارقی، استاد حوزه و دانشگاه یکی دیگر از سخنرانان این همایش بود. او در ابتدا با تأکید بر اینکه برای ساخت یک تمدن معنوی به یک رؤیا و نگاه آرمانی نیاز داریم، گفت: این نگاه آرمانی باید با مطالبات فکری بشر هماهنگ باشد. برای حرکت دادن بشر به سوی این تمدن هم به ایمان و داده‌های انگیزشی در مقیاس همان رؤیا نیاز است؛ به علاوه عقلانیت بنیادین و فلسفی و نیز عقلانیت راهبردی و کاربردی.

وی با اشاره به وضعیت تمدن‌های مادی افزود: تمدن‌های مادی هم که می‌توانند کاری را پیش ببرند، معمولاً از این گونه لایه‌های ایدئولوژیک و ساخت فلسفی به سمت یک آرمانشهر و رؤیا برخوردار بوده‌اند، البته بخشی از آن‌ها با ناکامی، رؤیای خود را تغییر داده‌اند؛ مانند آنچه در آمریکا اتفاق افتاده است. میربارقی با تأکید بر اینکه آنچه در دنیای اسلامی می‌بینیم، رؤیای عصر ظهور است، افزود: ظهور، حقیقتی فرا تمدنی است. در واقع جهان دیگری است که مختصات خاص خودش را دارد و از جنس حیات الاخره است.

او تمدن‌های مادی را بازار مکاره‌ای دانست که می‌خواهد انسان را از راه انبیا دور کند و در ادامه گفت: فرهنگی که می‌خواهد یک امت بسازد، باید سازوکار مقابله با رقیب را داشته باشد. بنابراین در مقابل آنچه در برابر امت اسلام شکل گرفته، اعم از لازم است که فضا را از فرهنگ بت‌پرستی تطهیر کند و قواعد امت را بالا ببرد. او با اشاره به اینکه در باور دوم، یک پایه تمدن اصلی تمدن‌ساز، وجوه فرهنگی است، افزود: در ارتباط با اربعین، سه کلان مؤلفه داریم: نخست مؤلفه‌های شناختی از منظر هستی، انسان و ابزار معرفت، دوم مؤلفه‌های هویتی و سوم مؤلفه‌های زیستی، همه این‌ها در ارتباط با اربعین شواهد واضح و مشخصی دارند.

مجید امامی، دبیر شورای فرهنگ عمومی کشور نیز در ادامه این نشست به موضوع تغییرات فرهنگی ناخواسته در جامعه اشاره کرد و گفت: تغییرات فرهنگی ناخواسته از مؤلفه‌های برون‌زا یا از کژکارکردی مؤلفه‌های درون‌زا برمی‌آید. اگر جلوه‌ناامنی فرهنگی یا همان تغییر ناخواسته را نتوانیم بگیریم، اساساً همه چیز تمام می‌شود. برای انبیای پیشین هم همین اتفاق افتاد، اما تقدیر امت دین خاتم این است که به مدد واقعه عاشورا امکان این تحریف منتفی شده است.

او با تأکید بر اینکه با نهاد زیارت، ائمه ما تلاش کردند بگیرند، افزود: از این طریق، شیعیان در مغناطیس جدید به سمت اهل بیت(ع) قرار می‌گیرند. با گردشگری الهی، احیای فرهنگی آغاز می‌شود که کمترین دستاوردش جلوگیری از تبلیغات سوء و مخرب است.

رواق | از زمان بنای خانه کعبه، زیارت به یکی از مهم‌ترین مناسبک دینی تبدیل شد. اما سؤال اساسی این است نقش این پدیده در رشد قدرت نرم جوامع چیست و اساساً چگونه می‌توان از آن در راستای استحکام‌بخشی پیوندهای نرم قدرت در جامعه اسلامی بهره برد، آن هم در دورانی که عصر بازگشت به دین نامیده شده و زیارت اماکن مقدس در حال رشد است؟ به بهانه ایام زیارتی اربعین سیدالشهدا(ع) و دهه آخر صفر و زیارت حضرت علی بن موسی الرضا(ع) سراغ حجت‌الاسلام و المسلمین علی اصغر تقوی، کارشناس امور دینی و رئیس مرکز فقهی جوادالائمه(ع) رفته‌ایم.

حجت‌الاسلام و المسلمین علی اصغر تقوی در گفت‌وگو با قدس به تبیین مفهوم زیارت از لحاظ لغوی و فقهی پرداخت و گفت: زیارت در فرهنگ دینی و مجامع اسلامی به عنوان یک امر مستحب شرعی شناخته شده است.

اگر چه زیارت در ظاهر به معنای دیدار و ملاقات دوستان است، اما در مفهوم دینی جایگاه ویژه‌ای دارد و ملاّبه به کسانی که برای انجام وظیفه الهی حج براساس آیه قرآن کریم عازم مکه مکرمه می‌شوند، زائر بیت‌الله الحرام گفته می‌شود. همچنین کسانی که برای دیدار از مدینه منوره و شهر پیامبر اکرم(ص) مشرف می‌شوند را زائر مدینه منوره می‌گویند. در بین شیعیان و پیروان اهل بیت(ع) دیدار قبور ائمه هدی، دیدار بزرگان و اولیای الهی، دانشمندان، علما و فحول علمی به عنوان زیارت شناخته می‌شود.

حجت‌الاسلام تقوی در همین زمینه به اهمیت زیارت امام حسین(ع) و زیارت اربعین در شیعه پرداخت و اظهار کرد: در باب فضیلت زیارت امام حسین(ع) روایات متعددی از اولیای الهی نقل شده که حتی ملائکه الهی در شب‌های جمعه و برخی دیگر از ایام و لیالی برای زیارت امام حسین(ع) از آسمان به زمین نازل می‌شوند. در روایت دیگر تأکید شده نه فقط زیارت خود امام حسین(ع) دارای منزلت و ارزش است، بلکه فرد زائر نیز جایگاه بالایی دارد و روی بال ملائکه حرکت و آمد و شد زمانی را که صرف زیارت می‌کند، از عمر او محاسبه نمی‌شود یا اینکه روایت شده کسی که روی زمین امام حسین(ع) را زیارت کند مانند کسی است که خداوند را در عرش زیارت کرده و جزو اولیای الهی است. انسان اگر امام حسین(ع) را عارفانه بخواند و زیارت کند، گناهان او آمرزیده شده و از سوی خداوند توفیق توبه پیدا می‌کند، نصیحت‌پذیر می‌شود، خداوند او را دوست و حبیب خود خطاب می‌کند، اهل نماز شب می‌شود، به حقوق دیگران احترام می‌گذارد و هر کجا ظلمی ببیند با آن مبارزه می‌کند؛ این‌ها توفیقاتی است که به فضل زیارت امام حسین(ع) نصیب انسان می‌شود. گفته شده هر کس زائر امام حسین(ع) را زیارت کند مانند کسی است که امام حسین(ع) را زیارت کرده است؛ یعنی نه فقط خدمت به زائران اربعین و زائران امام رضا(ع) در این ایام دارای ثواب و برکات بی‌شمار است بلکه حتی رفتن به دیدار زائر امام حسین(ع) هم دارای ثواب است.

رئیس مرکز فقهی جوادالائمه(ع) در ادامه با اشاره به اهمیت زیارت حضرت ثامن‌الحجج(ع) افزود: در فضیلت زیارت امام رضا(ع) هم همین بس که فرمودند: «من زاره عارفا بحقه وجبت له الجنة» کسی که امام رضا(ع) را زیارت کند، بهشت به مالکیت او درمی‌آید. وقتی می‌گوید وجبت له الجنة یعنی بهشت ملک او می‌شود. قطعاً در مورد زیارت امام حسین(ع) و سایر ائمه معصومین(ع) نیز همین طور است. این سیل جمعیتی که از اقصی نقاط عالم و از اقشار مختلف مردم در سطوح متفاوت فکری و فرهنگی سرازیر اعتاب مقدس شده و برای زیارت سر از پا نمی‌شناسند و میلیون‌ها انسانی که برای زیارت اربعین، زیارت امام رضا(ع) و سایر ائمه(ع) عازم می‌شوند، نشان می‌دهد در زیارت اولیای الهی آثار و برکاتی است که این مردم آن را لمس کرده‌اند که این گونه با شوق و اشتیاق برای آن اقدام می‌کنند.

میلیون‌ها انسانی که برای زیارت اربعین عازم می‌شوند، نشان می‌دهد در زیارت اولیای الهی آثار و برکاتی است که این مردم آن را لمس کرده‌اند که این گونه با شوق و اشتیاق برای آن اقدام می‌کنند.

گزارش

رئیس مرکز فقهی جوادالائمه(ع) در گفت‌وگو با قدس مطرح کرد

زیارت؛ عامل قدرت نرم جامعه دینی

وی در ادامه با اشاره به توطئه‌چینی دشمنان اسلام و جنگ نرمی که علیه مقوله زیارت صورت می‌گیرد، گفت: دشمن با تمام توان تلاش می‌کند زیارت و اسباب آن را مورد هجمه قرار دهد، به گونه‌ای که می‌بینیم در فضای مجازی و رسانه‌های خارج‌نشین و بیان آن‌هایی که با فرهنگ ولایی سروکاری ندارند، همواره مقوله زیارت و به‌ویژه زیارت اربعین مورد حمله قرار می‌گیرد. مثلاً می‌گویند چرا این پول‌ها صرف فقرا نمی‌شود؟ آیا مگر امور نیازمندان و فقرا را آن‌ها اداره می‌کنند؟ آیا نمی‌بینند بسیاری از کسانی که در مسیر زیارت گام برمی‌دارند چگونه جان و مال خود را فدای انسان‌های فقیر و مستضعف می‌کنند؟ این عمه خیریه و موقوفاتی که در عالم تشیع وجود دارد، همه بیانگر این است که جامعه دینی و ولایی به فکر مستضعفان است. بنابراین اکنون که دشمن تمام توان خود را برای تبلیغ علیه زیارت به کار گرفته، جامعه دینی نیز باید با تمام توان با تلاش‌های دشمن مقابله و به صورت جدی و به موقع حضور پیدا کند؛ از این رو زیارت هر اندازه با شکوه‌تر برگزار شود، در نظام آفرینش و دنیای امروز یک تبلیغ دینی و فرهنگی بزرگ است.

حجت‌الاسلام تقوی در پایان تأکید کرد: ده آثار ماه صفر، زیارت حضرت رضا و حضور سیل آسای مردم در مشهد مقدس نیز تأثیر زیادی بر بالا رفتن روح معنویت و فضائل دارد که یکی از آثار آن این است توطئه‌های دشمن را در نطفه خفه می‌کند. حضور زائران اربعین در کربلای معلی و حضور زائران در مشهد مقدس تیری است که بر قلب دشمنان دین فرود می‌آید و پاسخی است به یاوه‌گویی‌های مغرضانه. امروز زیارت و تجمع‌های پرشور اربعین و دهه آخر صفر به عنوان یک عامل قدرت و اتحاد در جامعه جهانی شناخته شده و قدرتی است که می‌تواند در تقابل با جنگ نرم، جامعه دینی را به ساحل امن و برکاتی که نیاز دارد برساند. احیای اربعین و زیارت حضرت رضا(ع) هم موجب خشنودی اولیای الهی از ما خواهد بود، هم انجام یک امر الهی و عبادی است که هم اینکه به دشمنان ثابت می‌کنیم فرهنگ شیعی، فرهنگ محبت، اقتدار، ظلم‌ستیزی، مبارزه با بی‌عدالتی و استکبار و نیز فرهنگ توافع و خشوع در برابر مظلومان است. پیاده‌روی اربعین نماد بارز فرهنگ انسان دوستی و کمک به نیازمندان است و شرکت‌کنندگان در آن به پیروی از ائمه معصومین(ع) یاریگر محرومان هستند.

نیم نگاه

گفت‌وگو با خالق تابلو نقاشی «مسیح عاشورا»

روضه مصوّر برای مخاطب خاص

محمد علی نادری، هنرمند جوان رشته نقاشی می‌گوید مخاطب اصلی کارهای او کسانی نیستند که به مجلس روضه امام حسین(ع) می‌آیند؛ بلکه آن‌هایی هستند که تا به حال پایشان به مجالس روضه باز نشده است و می‌گوید: «مسیح عاشورا» روضه مصور است.

به گزارش خبرنگاری تسنیم، محمدعلی نادری، هنرمند و نقاش جوان عرصه هنرهای تجسمی، متولد مرداد ۱۳۷۱ و اهل بوشهر است. وی از کودکی به نقاشی علاقه‌مند بوده و موازی با تحصیل، در کلاس‌های نقاشی شرکت کرده است. امسال اتفاق بسیار ویژه‌ای برای این هنرمند جوان افتاد و آن، نصب یکی از نقاشی‌های عاشورایی او در صحن حرم مطهر حضرت امیرالمؤمنین علی(ع) بود. این نقاشی که «مسیح عاشورا» نام دارد، در دیوار روبه‌روی باب‌القبله نصب شده است. در ادامه مشروح گفت‌وگوی تسنیم با محمدعلی نادری را از نظر می‌گذرانید.

■ **در کشور ما هنرمندان جوان بسیاری هستند که نقاشی را به عنوان رشته هنری خود انتخاب می‌کنند؛ گروهی به خلق آثار آیینی و گروهی هم در سایر بخش‌ها اثر هنری خود را به مخاطبان ارائه می‌دهند. چه شد شما در این مسیر یعنی خلق آثار آیینی قرار گرفتید؟**

هنر مقوله‌ای است که به هیچ عنوان نباید آن را صرفاً در یک ویژگی بنگریم، به این معنی که تقسیم‌بندی یا مرزبندی کنیم؛ موضوع خلق اثر در بسیاری از موارد به حس هنرمند ارتباط دارد، بنابراین از نظر من نباید کسانی که در فضای هنرهای آیینی کار نمی‌کنند را مورد نکوهش قرار داد. کما اینکه نیازی به تمجید کسانی که اثر آیینی خلق می‌کنند هم نیست؛ مهم این است پیام به مخاطب منتقل شده یا خیر. فارغ از این، کسی که موضوعات آیینی را دستمایه کارهایش قرار می‌دهد، پیش‌زمینه‌ای دارد، یعنی اتفاقات و تجربیاتی را در گذشته پشت سر گذاشته که روی فضای ذهنی‌اش تأثیرگذار بوده است. من در جنوب متولد شده‌ام و اصالتی بوشهری دارم. استان بوشهر در کنار چند استان دیگر، در زمره استان‌هایی هستند که آیین‌ها و سنت‌های سوگواری خاصی دارند. من از کودکی در این آیین‌ها شرکت می‌کردم و در محرض شور و اشتیاق جاری در مراسم‌های سوگواری قرار می‌گرفتم. ما در جنوب، نوحه‌خوان‌های سرشناسی مانند مرحوم جهانبخش کردی‌زاده را داشتیم و من معمولاً سعی می‌کنم نام ایشان را ذکر کنم. اشعاری که توسط شاعران اقلیم جنوب برای این نوحه‌خوان‌ها سروده می‌شد بر از مفهوم و ایده بود. به یاد دارم مادربزرگ و پدربزرگم در ایام محرم، مرتب این اشعار را از طریق رادیو یا نوار در خانه گوش می‌دادند. حضور مستمر در چنین اقلیم و فضایی سبب شد ذهنیت من این گونه شکل بگیرد و نمود این ذهنیت در کارهایم قابل رؤیت باشد. چه بسا بسیاری از مفاهیمی که اکنون ایده تصویرسازیشان به ذهن من می‌رسد، وامدار همان اشعار و نوحه‌هایی باشد که در دوران کودکی و نوجوانی شنیده‌ام و در ذهنم ته‌نشین شده و این تأثیرات، همچنان هم ادامه دارد. من هر سال محرم تلاش می‌کنم خودم را در این فضا و در معرض دریافت (خودآگاه یا ناخودآگاه) از آن قرار دهم. عامل دیگری که سبب شد به این سمت و سو کشیده شوم، این بود که از کودکی در معرض آثار استاد بحرینی قرار داشتم. به هر ترتیب، شهر ما شهر کوچکی بود و در آن مقطع می‌شد تابلوهای ایشان را در گوشه و کنار شهر دید. به خاطر دارم ایشان تابلویی با موضوع وداع حضرت زینب(س) و امام حسین(ع) داشتند. در آن تابلو، امام حسین(ع) در حال رفتن و حضرت رقیه(س) پای اسب را گرفته بودند. تصویر این تابلو از کودکی در ذهن من باقی مانده است. در همان مقطع بود که تابلو «عصر عاشورا» اثر استاد فرشچیان را دیدم و این مواجهه نیز تأثیر بسزایی در تعلق خاطر من به این فضا برجا گذاشت. همیشه به این فکر می‌کردم روزی بتوانم کاری را انجام دهم که مثل تابلو استاد فرشچیان همه‌گیر شود و عموم مردم با آن ارتباط برقرار کنند.

در سال ۱۳۹۲ نخستین مواجهه من با آثار استاد حسن روح‌الامین و اثر معروف ایشان «علقمه» اتفاق افتاد. مواجهه من با این اثر، تمام معادلات ذهنی‌ام را به هم ریخت و جوش و خروش عجیبی در وجودم ایجاد کرد. آنجا بود که مصمم شدم پای در این مسیر بگذارم.

■ **کمی درباره کارهایتان و به طور مشخص درباره تابلو «مسیح عاشورا» صحبت کنید. فکر می‌کنم این تابلو از زمان رونمایی در محرم امسال تاکنون بارها و بارها در فضای مجازی دیده شد، مورد هم‌رسانی قرار گرفت و در نهایت مهم‌ترین اتفاق ممکن برایش رخ داد؛ نقش بستن مقابل باب‌القبله حرم مطهر حضرت امیرالمؤمنین(ع). «مسیح عاشورا» از ایده تا اجرا چه مسیری را سپری کرد؟**

خلق هر اثر، فرایند متنوع و مختص خود را دارد. بعضی از کارها به شدت حسی هستند و به صورت آنی به ذهن می‌رسند و شاید روند شکل‌گیری‌شان بیش از سه چهار روز طول نکشد. برخی دیگر روند طولانی‌تر را طی می‌کنند. مثلاً تابلو «والاعلی اکبر» که در محرم امسال رونمایی شد، مربوط به سه‌چهار سال پیش بود. در زمینه «مسیح عاشورا» نیز پس از اتود، استاد روح‌الامین کار را تأیید کردند و پس از آن، بسم‌الله گفتم و مشغول به کار شدم. اجرای این اثر حدود سه ماه زمان برد. نکته دیگری که باید به آن اشاره کنم این است کارهای ما تمثالی از امام حسین(ع) و حضرات دیگر هستند نه خود ایشان. بنابراین ما معمولاً زوایایی را انتخاب می‌کنیم که در آن، چهره حضرات مشخص نباشد. هنگام خلق این تابلو سعی کردم نوری که از آسمان به حضرت امام حسین(ع) می‌تابد جلوه‌ای مشابه نوری که به صحنه تئاتر می‌تابد را تداعی کند؛ همان‌طور که در صحنه تئاتر، همه جا تاریک است و صرفاً نور موضعی و مشخصی به مرکز صحنه (موضوع اصلی) می‌تابد و همه نگاه‌ها را به خود خیره می‌کند.

■ **هنگامی که «مسیح عاشورا» مقابل باب‌القبله حرم مطهر حضرت علی(ع) نصب شد چه حس و حالی پیدا کردید؟**

احساسم در وصف نمی‌گنجد اما فکر می‌کنم این اتفاق بزرگ در عین آنکه مسرت‌بخش است، سخت هم هست.

■ **برخی معتقدند این نقاشی‌ها در حکم روضه مصوراست.**

بله، همین‌طور است. شما برای اینکه بخواهید روضه‌ای را به صورت حضوری گوش دهید، باید زمان معینی را صرف رفتن به مجلس روضه کنید. اما تماشای یک تصویر می‌تواند در کوتاه‌ترین زمان ممکن رخ دهد، بیشترین اطلاعات را به مخاطب بدهد و بالاترین اثرگذاری را روی او داشته باشد. از این رو هنرمندانی که در زمینه نقاشی، تصویرسازی و... فعالیت می‌کنند، در سال‌های آینده وظایف سنگین‌تری را بر عهده خواهند داشت؛ زیرا جهان امروز، جهان تصویر است و هرچه جلوتر می‌رویم، مخاطب کم‌حوصله‌تر می‌شود. بنابراین باید در کوتاه‌ترین زمان ممکن بتوان تأثیری عمیق روی مخاطب گذاشت؛ به‌ویژه مخاطبی که درباره موضوعات آیینی پیش‌زمینه ذهنی ندارد. کسی که در مجلس روضه امام حسین(ع) نشسته است، مخاطب اصلی من نیست؛ چراکه او به خواست و اراده خود در این مجلس حاضر شده است. مخاطب اصلی من کسانی هستند که تا به حال پایشان به مجلس روضه باز نشده است. برای من اهمیت تأثیرگذاری بر مخاطبی که پیش‌زمینه ذهنی یا اعتقادی به موضوعات دینی و آیینی ندارد، بیش از مخاطب معتقد و مقید است.

برش

تأثیر عمیق روی مخاطب در کوتاه‌ترین زمان

محمد علی نادری گفت: شما برای اینکه بخواهید روضه‌ای را به صورت حضوری گوش دهید، باید زمان معینی را صرف رفتن به مجلس روضه کنید. اما تماشای یک تصویر می‌تواند در کوتاه‌ترین زمان ممکن رخ دهد، بیشترین اطلاعات را به مخاطب بدهد و بالاترین اثرگذاری را روی او داشته باشد. از این رو هنرمندانی که در زمینه نقاشی، تصویرسازی و... فعالیت می‌کنند، در سال‌های آینده وظایف سنگین‌تری را بر عهده خواهند داشت؛ زیرا جهان امروز، جهان تصویر است و هرچه جلوتر می‌رویم، مخاطب کم‌حوصله‌تر می‌شود. بنابراین باید در کوتاه‌ترین زمان ممکن بتوان تأثیری عمیق روی مخاطب گذاشت؛ به‌ویژه مخاطبی که درباره موضوعات آیینی پیش‌زمینه ذهنی ندارد.

برش

گردشگری جهانی در خدمت فرهنگ مادی است

حجت الاسلام والمسلمین میربارقی گفت: فرهنگی که می‌خواهد یک امت بسازد، باید سازوکار مقابله با رقیب را داشته باشد. بنابراین در مقابل آنچه در برابر امت اسلام شکل گرفته، اعم از لازم است که فضا را از فرهنگ بت‌پرستی تطهیر کند و قواعد امت را بالا ببرد. ایجاد امیدواری به تشکیل حکومت جهانی حضرت مهدی(عج) دانست و افزود: در ارتباط با جامعه آرمانی به شکل کوچکی تحقق پیدا می‌کند و این مهم‌ترین دستاورد تمدنی اربعین است.

برترین عبادت مداومت کردن بر تفکر درباره خداوند و قدرت اوست.